

FIȘA DISCIPLINEI

(doctorat)

Valabilitate începând cu 2024 / 2025

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava	
Școala doctorală	Științe Socio-umane	
Domeniul de studii de doctorat	<i>AF</i> Administrarea afacerilor <i>C</i> Contabilitate <i>E</i> Economie <i>FIL</i> Filologie <i>FIS</i> Filosofie <i>IST</i> Istorie <i>G</i> Geografie	<i>CTI</i> Calculatoare și tehnologia informației <i>IPA</i> Ingineria Produselor Alimentare <i>IE</i> Inginerie Electrică <i>IETTI</i> Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale <i>IM</i> Inginerie mecanică <i>S</i> Silvicultură
Ciclul de studii	Doctorat	
Programul de studii	Program de pregătire studii avansate de doctorat	

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Etica cercetării științifice și integritate academică				
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Titularul activităților aplicative	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	colocviu
Regimul disciplinei	Categorii formative a disciplinei DAP – de aprofundare; DPA - disciplină de pregătire avansată; DSI – de sinteză;				DPA
	Categorii de opționalitate a disciplinei: DI – impusă, DO – opțională, DF – facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I.a) Număr de ore, pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I.b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	40
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	120
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	• Experiență minimă în cercetare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		• Sală dotată cu proiector
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu proiector
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- capacitatea de identificare, formulare și soluționare într-o manieră creativă a problemelor de cercetare;
-------------------------	---

	- capacitate de a redacta lucrări științifice și alte materiale academice la un nivel avansat, într-un stil adecvat domeniului de studiu și cu respectarea rigorilor specifice acestuia la nivel național și internațional; - înțelegerea și capacitatea de aplicare a principiilor și valorilor eticii cercetării științifice în domeniul respectiv.
Competențe transversale	- abilități de interrelaționare și de lucru în echipă - cunoștințe privind gândirea critică, inclusiv aptitudinea de a analiza, interpreta sau formula raționamente în diferite contexte; - cunoștințe privind utilizarea legislației în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	• Creșterea gradului de conștientizare a necesității conduitei întregre, a sensibilității etice, a erorilor de judecată și importanța raționamentului etic în activitatea de cercetare prin familiarizarea cu rezultatele studiilor asupra psihologiei morale și a diverselor situații de încălcare a normelor și standardelor de conduită etic; identificarea și aplicarea principiilor de bază și bunelor practici recomandate în Codul European de Conduită pentru Integritatea în Cercetare; înțelegerea conceptelor și termenilor de bază în etica virtuții și capacitatea de relaționare a eticii virtuții cu integritatea cercetării; facilitarea exercițiilor bazate pe cazuri și experiența personală menite să stimuleze reflecția asupra virtuților.
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Introducerea conceptelor și temelor cursului • 1. Dezangajarea morală în cercetare • 2. Luarea etică a deciziilor în cercetare • 3. Rețele de integritate în cercetare • 4. Principiile Codului european de integritate în cercetare	2	prelegerea-dezbateri, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Modulul 1. Fundamentele psihologice și contextul instituțional al eticii cercetării • 1. Modele ale dezvoltării cogniției morale • 2. Sensibilitatea morală: euristici intuitive • 3. Judecata morală: petele oarbe • 4. Fundamentele raționamentului etic: biasurile cognitive	2		
Modulul 2. Introducere în Integritatea cercetării • 1. Ce este integritatea cercetării? • 2. Cele 3 niveluri de integritate în cercetare • 3. Domeniul de aplicare al integrității cercetării • 4. Analiza integrității în contextele specifice	2		
Modulul 3. Introducerea eticii virtuții în integritatea cercetării • 1. Ce este Etica Virtuții? • 2. Etica Virtuții și Integritatea cercetării • 3. Virtuțile în cercetare • 4. Cum sunt predate virtuțile	2		
Modulul 4. Etica virtuții în condițiile actuale de cercetare • 1. Cultura performativă în cercetare • 2. Disonanța cognitivă și suferința morală în cercetare • 3. De ce justificăm comportamentul neetic? • 4. A face o virtute din necesitate	2		
Modulul 5. Etica realizării lucrărilor și proiectelor • 1. Tipurile de conduite neintegre în cercetare: plagiat, publicarea repetată a aceluiași conținut, falsificarea și fabricarea datelor • 2. Ghost writingul, autoratul articolelor științifice, avertizorii de integritate • 3. Peer review-ul, bune practici în publicarea științifică • 4. Politica open access, drepturile de autor	2		
Modulul 6. Etica inteligenței artificiale în cercetare • 1. Etica AI și importanța acesteia în cercetare • 2. Limitele utilizării IA în cercetare • 3. Principalele provocări etice în cercetarea cu IA • 4. Evaluarea impactului etic al unui proiect de cercetare cu IA	2		

Bibliografie
• Dawson, A. G. (2023). <i>Artificial intelligence and academic integrity</i>. Aspen Publishing. • <i>Embassy of Good Science. Resurse</i>. https://embassy.science/wiki/Resources
Bibliografie minimală
• <i>Embassy of Good Science. Resurse</i> https://embassy.science/wiki/Resources

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Discuții introductive etica virtuților și psihologia morală. Aplicații ale eticii virtuții în cercetare.	2	demonstrația/aplicații/ exerciții	
• Dialog versus dezbateri. Conflict moral versus dilemă morală în cercetare.	2		
• Valori și norme.	2		
• Mijlocul de aur.	2		
• Jocul dilemei morale.	2		
• Metoda Konstanz a discuției dilemei morale.	2		
• Declarația de integritate.	2	exercițiul	
Bibliografie			
• <i>Embassy of Good Science</i>			
Bibliografie minimală			
• <i>Embassy of Good Science</i>			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

• Disciplina <i>Etica cercetării științifice și integritate academică</i> (curs și seminar) prin obiectivele propuse vine în întâmpinarea așteptărilor sociale de formare a personalității complete a cercetătorilor aflați la începutul carierei cu un înalt angajament etic și moral față de situațiile profesionale și sociale • Disciplina <i>Etica cercetării științifice și integritate academică</i> (curs și seminar) vizează formarea unor competențe specifice incluse în standardele ocupaționale în domeniul cercetării.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	Calitatea declarației de integritate	50%
Seminar	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	evaluare continuă, participare activă	50%
Laborator			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

Evaluare Generală

• **Maxim:** Contribuții originale la discuții, analiza critică a conceptelor, prezentarea unor studii de caz relevante și propunerea de soluții inovatoare pentru problemele etice discutate.
Minim: Participarea activă la seminar, completarea tuturor exercițiilor și proiectelor, demonstrarea cunoștințelor fundamentale despre etica cercetării.

Modul 1: Identificarea principalelor modele ale dezvoltării cogniției morale și a biasurilor cognitive.

Modul 2: Definirea integrității cercetării și a celor trei niveluri de integritate.

Modul 3: Explicarea conceptului de Etica Virtuții și a virtuților în cercetare.

Modul 4: Discutarea culturii performative și a disonanței cognitive în cercetare.

Modul 5: Identificarea tipurilor de conduite neintegre și a conceptului de ghost writing.

Modul 6: Înțelegerea principiilor etice ale utilizării IA în cercetare.

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

• **Minim:** Participarea la exerciții și discuții, demonstrând o înțelegere de bază a conceptelor.

11. Politica de etică și integritate la cursuri

Ca membri ai comunității academice ai USU așteptările sunt ca studenții să își asume respectarea valorilor

fundamentale ale integrității academice și a conduitelor care rezultă din acestea, așa cum sunt ele definite și detaliate de *Centrul Internațional pentru Integritate Academică* (International Center for Academic Integrity - [ICAI](#)):

- **Onestitate** – să fie sinceri, să acorde credit autorilor de drept ai creațiilor folosite (lucrări, proiecte, studii, etc.), să își respecte promisiunile, să furnizeze dovezi faprice, să se străduiască să fie obiectivi luând în considerare toate aspectele, inclusiv potențialele lor preconcepții;
- **Încredere** – să își expună clar așteptările și să le urmeze, să promoveze transparența în valori, procese și rezultate, să aibă încredere în ceilalți și să creadă, să încurajeze înțelegerea reciprocă, să acționeze cu autenticitate;
- **Corectitudine** – să aplice regulile și procedurile în mod consecvent, să interacționeze cu ceilalți în mod echitabil, să își păstreze mintea deschisă, să fie obiectivi și să își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni;
- **Respect** – să practice ascultarea activă, să fie deschiși la feedback-uri, să accepte că gândurile și ideile altora au validitate, să arate empatie, să caute să comunice deschis, să îi susțină pe ceilalți și să accepte diferențele, să conștientizeze consecințele cuvintelor și acțiunilor lor asupra celorlalți;
- **Responsabilitate** – să răspundă pentru propriile acțiuni, să se implice în conversații dificile cu ceilalți, chiar și atunci când tăcerea ar putea fi mai facilă, să cunoască și respecte regulile instituționale și codurile de conduită, să creeze și respecte limitele personale, să își urmărească și îndeplinească sarcinile și așteptările, să își modeleze și urmeze o bună conduită;
- **Curaj** – să fie curajoși chiar și atunci când alții s-ar putea să nu fie, să ia atitudine față de abateri și să îi sprijine pe alții să facă la fel, să îndure neplăcerile pentru lucrurile în care cred, să nu fie intimidați în apărarea integrității, să fie dispuși să își asume riscul și să riște eșecul.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc

Data avizării în Consiliul Școlii Doctorale	Semnătura directorului Școlii Doctorale
23.09.2024	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc

Data aprobării în CSUD	Semnătura director CSUD
24.09.2024	Prof. univ. dr. ing. Laura Bouriaud